ROVANIEMEN VARHAISKASVATUKSEN JA ESIOPETUKSEN TIETO- JA VIESTINTÄTEKNOLOGIAN KÄYTÖN STRATEGIA JA TOIMINTASUUNNITELMA 2026-2030

Sisällys

Lasten digitaalinen osaaminen 4
0–3 -vuotiaat 5
TVT-osaaminen ja digitaidot 5
Medialukutaito 6
Ohjelmoinnillinen ajattelu ja ohjelmointiosaaminen 6
3–5 -vuotiaat 7
TVT-osaaminen ja digitaidot 7
Medialukutaito 7
Ohjelmoinnillinen ajattelu ja ohjelmointiosaaminen 8
Esiopetus 9
TVT-osaaminen ja digitaidot 9
Medialukutaito 9
Ohjelmoinnillinen ajattelu ja ohjelmointiosaaminen 10
Perheiden ja varhaiskasvatuksen välisen digitaalisen yhteydenpidon nykytila, tavoitteet ja toimenpiteet 11
Henkilöstön TVT-osaaminen 12
Tavoitteet ja toimenpiteet henkilöstön osaamisen kehittämiseksi 13
Teknologisen toimintaympäristön (laitteet, välineet ja ohjelmistot) nykytila, tavoitteet ja toimenpiteet 14
Yleinen toimintaympäristö 14
Verkkoratkaisujen nykytila 14
Tietokoneiden nykytila 14
Puhelinten nykytila 15
Infonäyttöjen nykytila 15
Microsoft-tili 16
Pedagoginen toimintaympäristö 16
iPadien nykytila 16
Pedagogisten sovellusten nykytila 16
Digipedagogiikkaa tukevien kiertävien välineiden nykytila 17
Muiden pedagogiikkaa tukevien laitteiden nykytila 17
Lasten dokumenttien tekemisen nykytila 18

Pedagogisen dokumentoinnin nykytila 18
Muunlaisen työnteon toimintaympäristö 18
Edlevon/Effican ja Muksunetin nykytila....18
Työaikasuunnittelun nykytila 19
Arkistoinnin nykytila 19
Rovaniemen kaupungin intranet Lanssi 19
Rovaniemen kaupungin sosiaalinen media.... 19
Tieto- ja viestintäteknologian tukipalvelut....20
Liitteet 20

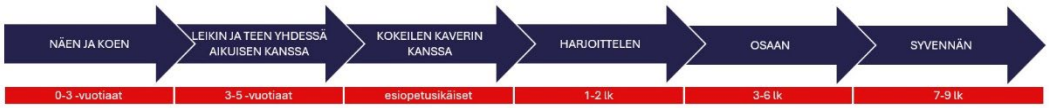
Varhaiskasvatuksen tieto- ja viestintäteknologian (TVT) käyttöä ohjaavat Rovaniemen kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksen opetussuunnitelma, jotka perustuvat valtakunnallisiin perusteisiin. TVT-strategian ja toimintasuunnitelman tekemisessä on hyödynnetty myös Rovaniemen kaupunkistrategiaa.

Lasten digitaalinen osaaminen

Rovaniemellä varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetukseen on laadittu lapsen digitaalisen osaamisen portaat, jotka muodostuvat tieto- ja viestintäteknologisesta osaamisesta, medialukutaidosta ja ohjelmointiosaamisesta. Portaat muodostavat digitaalisen osaamisen jatkumon varhaiskasvatuksesta perusopetuksen päättymiseen saakka.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa digitaalista osaamista rakennetaan ensisijaisesti leikin, vuorovaikutuksen, liikkeen, arjen teknologian tutkimisen ja aikuisen mallintamisen kautta. Digitaaliset välineet täydentävät toimintaa harkitusti.

Alle kolmivuotiaiden lasten osaaminen alkaa kehittyä kasvattajien mallintamisen, sanoittamisen ja kokemuksellisuuden kautta. 3–5-vuotiaiden kanssa lasten osaamista rakennetaan kasvattajan kanssa yhdessä ihmetellen, kokeillen ja leikkien. Esiopetuksessa digitaalisia taitoja harjoitellaan erityisesti yhdessä kaverin kanssa.

Digitaalisen osaamisen jatkumo varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa

0–3 -vuotiaat

TVT-osaaminen ja digitaidot

0–3-vuotiaat
Näen ja koen
Käytännön taidot ja tuottaminen - Lasten kanssa tutkitaan leluja ja niiden toimintaperiaatteita. -Henkilöstö sanoittaa teknologisten ja digitaalisten laitteiden käyttöä (esim. käynnistäminen, sammuttaminen) -Henkilöstö käyttää laitteita monipuolisesti yhdessä lasten kanssa pedagogisin perustein oppimisen eri osa-alueilla. -Henkilöstö hyödyntää digitaalisuutta tuodessaan arkeen näkyväksi lasten kiinnostuksen kohteita. -Lapsiryhmän toimintaa ja lapsen osaamisen kehittymistä tuodaan näkyville digitaalisin dokumentointikeinoin esim. valokuvaamalla ja videoimalla.
Tiedonhallinta sekä tutkiva ja luova työskentely - Mallinnetaan tiedonhakua digitaalisilla välineillä lasta kiinnostavista asioista. -Annetaan lapsille oppimiskokemuksia, joissa hyödynnetään digitaalisuutta.
Vuorovaikutus, vastuullisuus ja turvallisuus - Tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa digitaalisen turvallisuuden ja digitaalisten laitteiden käytön näkökulmista. -Käytetään digitaalisia välineitä viestinnän välineenä yhteistyössä huoltajien kanssa.

Medialukutaito

0–3-vuotiaat
Näen ja koen
Median tulkinta ja arviointi - Tutustutaan yhdessä erilaisiin kuvaa, liikkuvaa kuvaa ja ääntä sekä niiden yhdistelmiä sisältäviin mediasisältöihin esim. tarkastellaan lehtien ja kirjojen kuvia, katsotaan videoita, kuunnellaan äänikirjoja. -Tutkitaan mediassa (esim. kirjoissa) esiintyviä tunteita ja niiden esittämistapoja.
Median tuottaminen - Eläydytään mediasisältöihin leikkien ja monipuolisin ilmaisukeinoin (esim. tanssien ja maalaten). -Iloitaan yhdessä omista ja ryhmän tuotoksista. -Lapset osallistetaan oman ja ryhmän pedagogiseen dokumentointiin esimerkiksi valokuvaamalla ja videokuvaamalla mielenkiinnon kohteita ja katselemalla niitä yhdessä. -Annetaan lapselle mahdollisuuksia harjoitella valintojen tekemistä.
Toiminta mediaympäristöissä - Lapsi näkee aikuisen käyttävän erilaisia medioita. -Ohjataan huomaamaan omien sanojen, eleiden ja toiminnan vaikutus toisiin

Ohjelmoinnillinen ajattelu ja ohjelmointiosaaminen

0–3-vuotiaat
Näen ja koen
Ohjelmoinnillinen ajattelu -Harjoitellaan luokittelua selkeillä ominaisuuksilla, kuten väreillä (esimerkiksi lelujen lajittelu merkityille paikoille). -Opetellaan toimimaan toistuvissa tilanteissa ja jäsennetään näitä tilanteita kuvatuen avulla. -Harjoitellaan nimeämistä sekä ominaisuuksista ja lukumääristä keskustelua.
Tutkiva työskentely ja tuottaminen -Tutkitaan ja käytetään yhdessä arjen laitteita ja koneita. Tuodaan ne mukaan leikkeihin. -Lasten kanssa pelataan.
Ohjelmoitujen ympäristöjen tunteminen ja niissä toimiminen -Nimetään lasten kanssa lähiympäristön digitaalisia ja teknologisia laitteita. -Ohjataan lasta huomaamaan, miten lähiympäristön laitteet toimivat.

3–5 -vuotiaat

TVT-osaaminen ja digitaidot

3–5-vuotiaat
Leikin ja teen yhdessä aikuisen kanssa
Käytännön taidot ja tuottaminen -Tutustutaan ihmetellen oppimisympäristön teknologiaan ja digitaalisiin laitteisiin, sovelluksiin ja peleihin. -Harjoitellaan digitaalisten laitteiden käyttöä (esim. käynnistäminen, sammuttaminen) -Hyödynnetään laitteita leikeissä -Dokumentoidaan lasten kanssa yksittäisen lapsen ja lapsiryhmän toimintaa esimerkiksi valokuvaamalla, videoimalla ja äänittämällä leikkejä ja tuotoksia
Tiedonhallinta sekä tutkiva ja luova työskentely -Harjoitellaan yhdessä tiedonhakua lasta kiinnostavista asioista. -Hyödynnetään digitaalisia välineitä yhteisen tiedon tuottamisessa. -Tuetaan monipuolisia ilmaisun keinoja ja tartutaan lasten aloitteisiin.
Vuorovaikutus, vastuullisuus ja turvallisuus -Keskustellaan turvallisesta ja vastuullisesta toiminnasta digitaalisessa ympäristössä (mm. kuvan ottamiseen pitää olla lupa). -Lasten kanssa opetellaan laitteiden ja välineiden huolellista käyttöä. -Suositaan liikkumiseen kannustavia digitaalisia ympäristöjä. -Tutustutaan lasten kanssa laitteisiin ja sovelluksiin, joita käytetään digitaalisessa viestinnässä ja vaikuttamisessa.

Medialukutaito

3–5-vuotiaat
Leikin ja teen yhdessä aikuisen kanssa
Median tulkinta ja arviointi -Rohkaistaan lapsia suhtautumaan uteliaasti mediasisältöihin ja ohjataan samalla kysymään kuulemastaan ja näkemästään. -Tutkitaan yhdessä mainoksia ja jutellaan haluamisen, tarvitsemisen ja ostamisen erosta. -Pohditaan median synnyttämiä tunteita. -Opetellaan ymmärtämään, mikä mediassa on totta ja mikä kuvitteellista (esim. keskustelemalla suosikkiohjelmista tai valokuvilla hassuttelemalla). -Tarkastellaan lasten kanssa, miten media ja mediahahmot näkyvät lasten arjessa, kuten leikeissä ja elinympäristössä.
Median tuottaminen -Hyödynnetään tuttuja mediasisältöjä luovan ilmaisun ja leikin virikkeenä. -Harjoitellaan leikillistä ja kokeilevaa mediaesitysten tuottamista digitaalisin välinein (esim.

digitarinat, yksinkertaiset kuva- ja videoprojektit). -Rohkaistaan lapsia tekemään mediaesityksiä omia kiinnostuksen kohteita hyödyntäen. -Keskustellaan lasten mahdollisuuksista ja oikeuksista vaikuttaa yhteisiin asioihin.
Toiminta mediaympäristöissä -Innostetaan ja rohkaistaan lapsia monipuolisesti erilaisten mediasisältöjen pariin. -Pohditaan median käyttöä, määrää, sisältöjä ja niiden parissa syntyneitä kokemuksia yhdessä lasten ja huoltajien kanssa. -Havainnoidaan yhdessä arjen viestintätilanteita ja näihin tilanteisiin liittyviä tunteita. -Harjoitellaan viestintää esimerkiksi leikeissä.

Ohjelmoinnillinen ajattelu ja ohjelmointiosaaminen

3–5-vuotiaat
Leikin ja teen yhdessä aikuisen kanssa
Ohjelmoinnillinen ajattelu -Harjoitellaan luokittelua, vertailua ja järjestykseen asettamista. -Lasten kanssa havainnoidaan sarjoittamista, säännönmukaisuuksia ja toistuvia asioita. -Harjoitellaan ongelmien purkamista osiin - Harjoitellaan toimimaan ohjeiden mukaisesti (keholliset, visuaaliset, sanalliset, ääniohjeet).
Tutkiva työskentely ja tuottaminen -Lapsia rohkaistaan ihmettelemään, kertomaan ja esittämään kysymyksiä arjen ilmiöistä ja etsimään niihin vastauksia. -Harjoitellaan erilaisissa rooleissa toimimista esim. roolileikeissä tai tutkimusleikeissä. -Keksitään ja rakennellaan omia teknologisia laitteita. -Lasten kanssa pelataan ja tutkitaan pelien logiikoita. Hyödynnetään tutkimisessa myös lapsen kiinnostuksen kohteina olevia digitaalisia pelejä. -Tunnistetaan ja kokeillaan erilaisia tapoja ohjata laitteita.
Ohjelmoitujen ympäristöjen tunteminen ja niissä toimiminen -Havainnoidaan ja tutkitaan lähiympäristön teknologisia laitteita, niiden käyttämistä sekä ohjelmoitua teknologiaa ja tekoälyä arkielämässä. -Havainnoidaan ympäristöstä, mitkä teknologiset laitteet keräävät tietoa ihmisistä (mm. valvontakamera, työaikaleimaus, askelmittari).

Esiopetus

TVT-osaaminen ja digitaidot

Esiopetus
Kokeilen kaverin kanssa
Käytännön taidot ja tuottaminen -Käytetään monipuolisesti käytössä olevia digitaalisia laitteita, sovelluksia ja pelejä sekä tutkitaan niiden toimintaperiaatteita. -Tutkitaan teknologiaa hyödyntäen lasten mielenkiinnon kohteita. -Lapsi harjoittelee leikillisesti valokuvausta sekä videoiden ja äänen tallentamista. -Lapset harjoittelevat dokumentoimaan omaa ja ryhmän toimintaa. -Lapsi harjoittelee näppäintaitoja esimerkiksi leikillisessä kirjoittamisessa
Tiedonhallinta sekä tutkiva ja luova työskentely -Harjoitellaan tiedonhakua (selaimen käyttö, tarkoituksenmukaiset hakusanat, kriittisyys tietoa kohtaan). -Harjoitellaan havaintojen taltiointia ja esittämistä digitaalisissa ympäristöissä. -Harjoitellaan tekemään pieniä tutkimuksia lapsia kiinnostavista asioista hyödyntäen teknologiaa ja digitaalisia ympäristöjä. -Leikitään, tutkitaan ja rakennellaan uutta teknologiaa hyödyntäen.
Vuorovaikutus, vastuullisuus ja turvallisuus -Keskustellaan tekijänoikeuksista, digiturvataidoista sekä tietosuojasta (esim. salasanoista, käyttäjätunnuksista, kirjautumisista, kuvien julkaisemisesta ja toisten huomioimisesta). -Kiinnitetään lasten huomio terveellisiin työasentoihin ja harjoitellaan tauottamista (ergonomia). -Kiinnitetään huomio laitteiden kestävään käyttöön ja kierrätykseen. -Harjoitellaan viestintävälineiden käyttöä yhteyden ottamisessa ja vaikuttamisessa esim. verkkokokoukset ja tiedotteiden tekeminen yhdessä lasten kanssa.

Medialukutaito

Esiopetus
Kokeilen kaverin kanssa
Median tulkinta ja arviointi -Tutkitaan erilaisia ikäkauteen sopivia medioita ja tulkitaan, mikä tarkoitus niillä on (esim. uutinen, mainos, lastenohjelma, videopeli, musiikki). -Pohditaan toden ja tarun eroa median tulkinnan ja oman tuottamisen kautta esimerkiksi muokkaamalla valokuvia ja tutustumalla tekoälyä hyödyntäen tehtyihin kuviin. -Pohditaan median ja mediahahmojen vaikutusta ajatuksiimme ja tunteisiimme (esim. tavat esittää satu- ja eläinhahmoja tai haluamisen tunne).

Median tuottaminen -Suunnitellaan, toteutetaan ja tarkastellaan mediaesityksiä erilaisin ilmaisukeinoin, kuten kirjoittamalla, piirtämällä, äänittämällä ja kuvaamalla hyödyntäen digitaalisia välineitä (esim. animaatio, uutinen, mainos, lavastettu valokuva, äänimaisema). -Harjoitellaan käyttämään mediaa vaikuttamisen ja osallistumisen keinoina. -Käytetään mediavälineitä lasten mielipiteiden ja ilmaisun välineenä.
Toiminta mediaympäristöissä -Keskustellaan lapsia kiinnostavista ja lasten käyttämistä mediasisällöistä. -Tutustutaan ikärajamerkintöihin, turvataitoihin ja tapaan käyttää mediaa. -Harjoitellaan, miten toimia, kun kohtaa mediassa ikätasolle sopimatonta sisältöä. -Harjoitellaan median käytön hallintaa. -Harjoitellaan yhteydenottamista ja vuorovaikutusta digitaalisissa ympäristöissä.

Ohjelmoinnillinen ajattelu ja ohjelmointiosaaminen

Esiopetus
Kokeilen kaverin kanssa
Ohjelmoinnillinen ajattelu - Luokitellaan, vertaillaan ja järjestetään asioita tietyin perustein sekä keksitään itse perusteita esim. luokittelulle. -Kokeillaan ja tuotetaan leikillisesti toimintoja, jotka toistuvat säännönmukaisesti kuten rytmitykset -Pohditaan asioiden syy-seuraussuhteita. -Tutkitaan erilaisia ohjeita ja pohditaan, millainen on hyvä ohje. -Harjoitellaan leikillisesti tekemään ja antamaan itse ohjeita (keholliset, visuaaliset, sanalliset, ääniohjeet).
Tutkiva työskentely ja tuottaminen -Lapsia ohjataan ratkomaan ongelmia ja tehtäviä pohtimalla ja kokeilemalla yhdessä. -Harjoitellaan esittämään omia ideoita toisille sekä jakamaan tehtäviä yhteisen projektin toteuttamiseksi -Suunnitellaan ja toteutetaan omia laitteita sekä toiminnallisia ja tarinallisia ympäristöjä. -Lasten kanssa keksitään uusia pelejä ja muokataan tuttuja pelejä. -Tutustutaan ohjelmoinnin ja digitaalisen tuottamisen alkeisiin digitaalisessa ohjelmointiympäristössä tai jollakin ohjelmoitavalla laitteella (esim. ScratchJr, Beebot, SpheroIndi).
Ohjelmoitujen ympäristöjen tunteminen ja niissä toimiminen -Tunnistetaan ja nimetään arkisesta ympäristöstä esineitä ja laitteita, jotka toimivat tietokoneen ohjaamina tai tekoälyä hyödyntäen. Pohditaan, mitä ne tekevät ja miksi. -Pohditaan, miksi laitteet keräävät tietoa ihmisten toiminnasta ja mitä hyötyä kerätystä tiedosta on.

Perheiden ja varhaiskasvatuksen välisen digitaalisen yhteydenpidon nykytila, tavoitteet ja toimenpiteet

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa lapsen arjesta kertomisessa ja dokumentoinnissa, pedagogiikan avaamisessa huoltajille, perheiden osallistamisessa sekä tiedottamisluontoisessa viestinnässä.

Sujuva viestintä perheiden ja varhaiskasvatuksen välillä
Nykytila:
Arjen viestintä perheiden ja varhaiskasvatuksen välillä hoidetaan ensisijaisesti Edlevon välityksellä. Kiireisissä asioissa voi viestiä tekstiviestin tai puhelun välityksellä.
Tavoitteet:

- Kaikilla huoltajilla on Edlevo aktiivisessa käytössä.
- Kaikki ryhmät käyttävät aktiivisesti Edlevoa viestintään.
- Edlevo muodostuu ryhmien ensisijaiseksi viestintävälineeksi huoltajien suuntaan. Tekstiviestejä käytetään, kun asia on kiireellinen.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi:

- Kaikkien toimintojen keskittäminen huoltajien Edlevoon edesauttaa huoltajien aktiivisuutta käyttää Edlevoa.
- Huoltajien perehdyttäminen Edlevon käyttöön yksiköissä lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksessa.
- Johtajien ja ryhmien henkilöstön säännöllinen perehdyttäminen Edlevon ominaisuuksiin ja käyttötapoihin.
- Edlevon perehdytysvideon tekeminen henkilöstölle.

Perheille ja kuntalaisille avataan TVT:n avulla arjen pedagogiikkaa ja laadukasta varhaiskasvatusta.
Nykytila:
Päiväkodit avaavat perheille arjen pedagogiikkaa digitaalisilla välineillä säännöllisesti.
Tavoite:

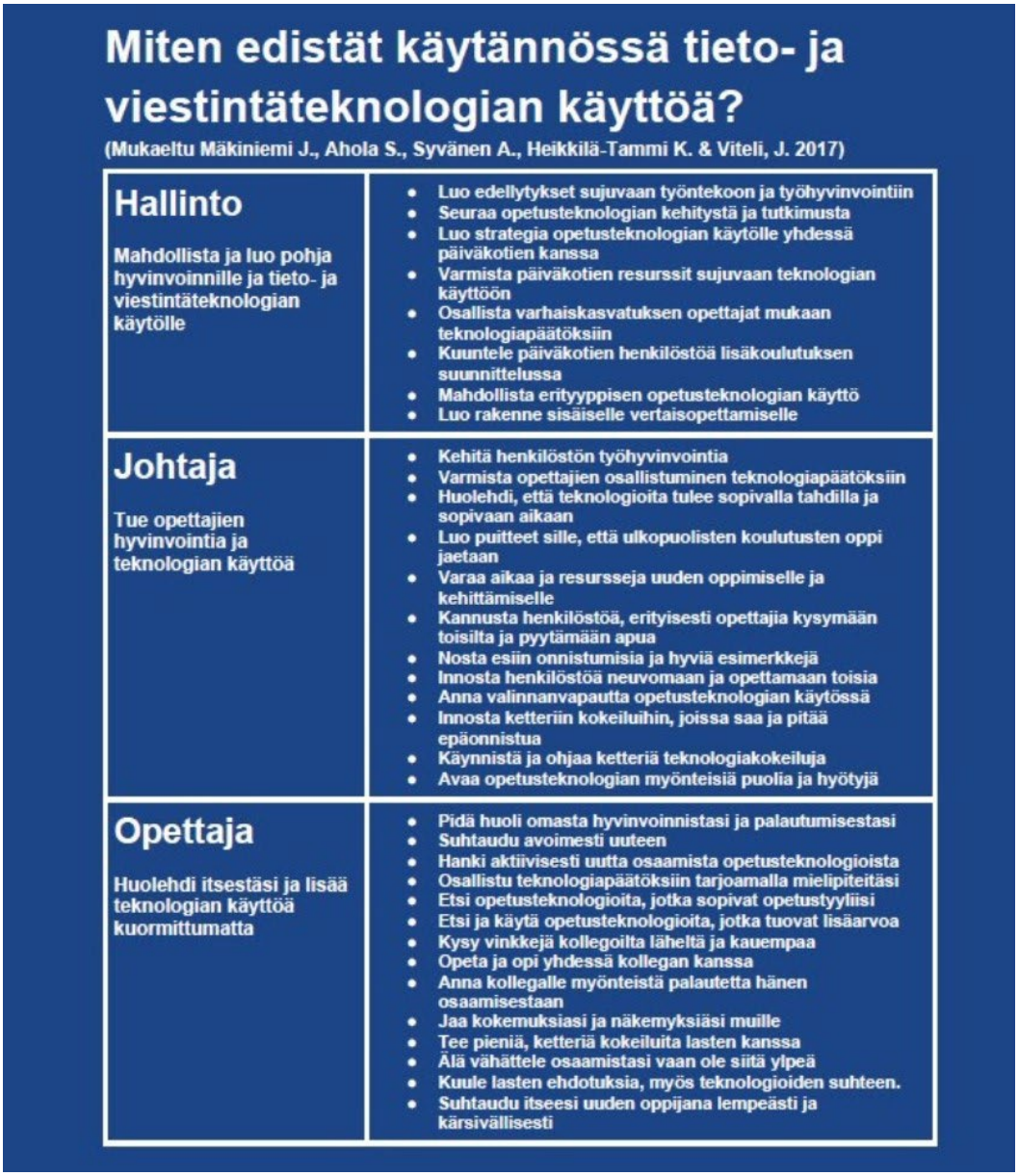
- Päiväkodit käyttävät Edlevon viestit -toimintoa arjen pedagogiikkaa avaavien julkaisujen tekemiseen säännöllisesti.
- Päiväkotien pedapalavereissa pohditaan, miten pedagogiikkaa avataan tekstien ja kuvien avulla.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi:

- Päiväkodeille tarjotaan tarvittaessa tukea ja koulutusta valokuvien käyttöön käytössä olevilla välineillä.

Henkilöstön TVT-osaaminen

Henkilöstön kouluttaminen ja vertaistuki on tärkeää, jotta tieto- ja viestintäteknologian pedagoginen käyttö ja sen opettaminen on varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa luonteva osa toimintaa ja osaaminen pysyy ajantasaisena.

TVT:n käytön edistäminen on koko organisaation asia.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön vastauksia sovelluksista tai palveluista, joita käyttävät mieluiten pedagogisessa tarkoituksessa lasten kanssa. (Vopeka-kysely 2024)

Tavoitteet ja toimenpiteet henkilöstön osaamisen kehittämiseksi

Tavoite: TVT-osaaminen lisääntyy sekä yksilön että organisaation osaamistarpeiden mukaisesti.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Henkilöstölle tehdään kolmen vuoden välein osaamiskartoitus, jonka perusteella suunnitellaan TVT:aan liittyvää koulusta.
- Digipedagogiikan asiantuntija toteuttaa Vopeka- tai Valssi-kyselyn kaikille päiväkodeille. Johtaja näkee tuloksista omien yksiköidensä henkilöstön TVT-taitojen osaamistason. Kartoituksen perusteella johtaja ja yksikön TVT-vastaava tekevät yksikkönsä TVT-taitojen kehittämissuunnitelman. Kehittymis- ja tavoitekeskustelun yksi osa on TVT-taitojen kartoituksen läpikäyminen.

Tavoite: Jokainen hoito- ja kasvatusvastuullinen henkilö tuntee digitaalisen osaamisen portaat ja osaa hyödyntää tieto- ja viestintäteknologiaa työssään pedagogisesti.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Digipedagogiikan asiantuntija toteuttaa vuosittain 2*2h koulutuskokonaisuuden tvt-taitojen perusosaamisesta (käytössä olevat tieto- ja viestintäteknologiset välineet ja sovellukset, digipedagogiikka ja digitaalisen osaamisen portaat)
- Henkilöstölle järjestetään sisäistä ja ulkoista koulutusta, miten TVT:aa voidaan hyödyntää eri oppimisen osa-alueilla.
- Työssä tarvittavien ohjelmien käytöstä tehdään opetusvideoita tai järjestetään joka syksy koulutukset, jotta osaamisen katveita ei pääse syntymään.

- Digipedagogiikan asiantuntija pitää säännöllisesti etädigitunteja, joiden aikana perehdytään valittuun digitaaliseen sovellukseen tai digipedagogiseen aiheeseen henkilöstön tarpeita kuunnellen.
- Tiedotetaan tulevista koulutuksista henkilöstöä. Varhaiskasvatusyksiköiden johtajat ohjaavat henkilöstöä koulutuksiin.

Tavoite: Osallistutaan aktiivisesti valtakunnalliseen kehittämistyöhön
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Seurataan aktiivisesti hankerahoituksia.
- Osallistutaan verkostojen toimintaan, jotta tiedetään, miten digitaalinen osaaminen kehittyy muissa kunnissa.

Tavoite: TVT-vastaavan tehtävät vakiintuvat.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Joka syksy päiväkoti nimeää TVT-vastaavan.
- TVT-vastaava ottaa joka vuosi kehitystehtävän päiväkodissaan ja opettaa muuta henkilöstöä käyttämään TVT:aa pedagogisesti. Kehitystehtävä suunnitellaan TVT-vastaavien tapaamisessa.
- TVT-vastaavat tapaavat säännöllisesti digipedagogiikan asiantuntijan kokoon kutsumana.

Teknologisen toimintaympäristön (laitteet, välineet ja ohjelmistot) nykytila, tavoitteet ja toimenpiteet

Yleinen toimintaympäristö

Verkkoratkaisujen nykytila

Langaton verkko on kaikissa päiväkodeissa. Osassa verkko on rakennettu irrallisten modeemien avulla, uusiin päiväkoteihin on asennettu LapIt:n langaton verkko kiinteillä tukiasemilla. Osassa päiväkodeissa langattomassa verkossa on hitautta ja katvealueita.

Tavoite: Langattoman verkon toimivuus on hyvä kaikissa päiväkodeissa
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Siirrytään mahdollisuuksien mukaan LapIT:n langattomaan verkkoon ja lisätään tukiasemia niihin päiväkoteihin, joissa on katvetta.

Tietokoneiden nykytila

Kaikissa päiväkotien ryhmissä on käytössä yksi tietokone, jossa toimii Effica/Edlevo. Perhepäivähoitajilla ei ole tietokoneita. Lisäkoneita on toivottu.

Varhaiskasvatusyksikön johtajilla ja apulaisjohtajilla on käytössään henkilökohtainen tietokone.

Tavoite: Päiväkodeissa on laitteita siten, että kaikki opettajat pääsevät laitteille SAK-aikanaan. Perhepäivähoitajilla on käytettävissään tietokoneet.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Selvitetään Chomebookien käytettävyys perhepäivähoidossa ja hankitaan perhepäivähoitajille tietokoneet tai ipadit.
- Lisätään päiväkotien tietokonemäärää siten, että 3–7-ryhmäisissä päiväkodeissa on ryhmäkoneiden lisäksi yksi ylimääräinen tietokone. Yli seitsemänryhmäisiin päiväkoteihin voidaan hankkia kaksi ylimääräistä konetta. Lisäksi tilojen salliessa hankitaan päiväkoteihin vähintään yksi näyttö kasvatustyöntekijöiden käytettäväksi.

Puhelinten nykytila

Päiväkodeilla on käytettävissä yksi puhelin/ryhmä. Ryhmille on tehty googlen EXT-tilit, joita käytetään puhelimissa sovellusten asentamista varten. Jokaisella perhepäivähoitajalla on oma työpuhelin, jossa Microsoft-tilit. Päiväkotiryhmät käyttävät WhatsAppia henkilöstön väliseen pikaiseen viestittelyyn. Muuten puhelinta käytetään yhteydenpitoon huoltajien kanssa puheluin ja tekstiviestein. WhatsAppia ei saa käyttää huoltajien kanssa käytävään viestintään. Henkilökohtaista Teamsia ei voida käyttää pikaviesteihin, koska käytössä ei ole henkilökohtaisia puhelimia. Henkilökohtaisen Teamsin viestit tavoittavat henkilöstön viiveellä.

Tavoite: Henkilökunnan yhteiseksi viestintävälineeksi löydetään vaihtoehto WhatsAppille.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Selvitetään, löytyykö vaihtoehtoista viestintäsovellusta käyttöön.

Infonäyttöjen nykytila

Osassa päiväkodeista on käytössään aula-/eteis-/käytävätiloissa infonäyttöjä. Infonäytöillä voidaan kertoa huoltajille päiväkodin perustietoja ja ajankohtaista asiaa muutaman dian vaihtuvassa diasetissä. Varhaiskasvatusyksikön johtajalla ja diasettejä hallinnoivilla työntekijöillä on pääsy muokkaamaan dioja. Tietohallinto ylläpitää alustaa ja osoitetta, jossa diat sijaitsevat.

Tavoite: Infonäytöt ovat aktiivisessa käytössä. Niillä esitettävää tietoa päivitetään säännöllisesti.

Microsoft-tili

Kaikilla työntekijöillä on Microsoft-tili, jonka kautta kaikilla on käytössä sähköiset työkalut kuten Teams, sähköposti, Word ja PowerPoint. Päiväkodeilla on päiväkodin oma kanava Teamsissa, jonne päiväkodin yhteiset tiedostot tallennetaan. Johtajilla, apulaisjohtajilla ja varajohtajilla on käytössä heidän yhteinen kanava. Henkilöstölle on järjestetty koulutusta pilvipalveluiden ja Microsoftin tuotteiden käytöstä.

Tavoite: Henkilöstö oppii käyttämään sähköisiä työvälineitä tehokkaammin.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Johtajille järjestetään tietoiskuja sähköisten työkalujen tehokkaasta käytöstä.
- TVT-vastaavat koulutetaan antamaan tukea oman päiväkodin henkilöstölle Microsoftin tuotteiden käytössä.

Pedagoginen toimintaympäristö

iPadien nykytila

Jokaisessa ryhmässä on vähintään yksi iPad, esiopetusryhmissä on lisäksi 1 iPad/7 esiopetusikäistä lasta. Osassa ryhmistä on laitteita hankittu vähimmäismäärää enemmän. Osa laitteista alkaa olla vanhoja ja toimintaikänsä päässä. Laitteiston hyödyntäminen vaihtelee ryhmittäin.

Tavoite: iPadeja on päiväkodin tarpeen mukaisesti.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Päiväkodit hankkivat tarvittaessa lisää iPadeja ja uusivat vanhoja. Johtaja seuraa käyttöaktiivisuutta.

Pedagogisten sovellusten nykytila

iPadit ovat keskitetyssä hallinnossa ja sovellukset lisätään padeille keskitetyn hallinnon kautta ICT-asiantuntijan toimesta. Henkilöstö voi esittää toiveita uusista sovelluksista digipedagogiikan asiantuntijalle, jonka jälkeen sovellukset tietosuojatarkistetaan ja pohditaan niiden käytön soveltuvuus varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen. ICT-asiantuntija asentaa hyväksytyt sovellukset padeille.

Tavoite: Henkilöstö osaa käyttää sovelluksia pedagogisesti eri oppimisalueilla. Digitaalisia välineitä käytetään suunnitelmallisesti silloin, kun ne tukevat lasten oppimista, osallisuutta ja pedagogisia tavoitteita.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Johtaja arvioi yhdessä henkilöstön kanssa käytön tarkoituksenmukaisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua toimintaan.

- Hyviksi katsotuista sovelluksista on tehty käyttöohjeet varhaiskasvatuksen Lanssin Digitaalinen osaaminen -sivustolle. Ohjeita päivitetään ja lisätään sovellusvalikoiman muutosten mukaisesti.
- TVT-vastaavat opetetaan käyttämään tiettyjä sovelluksia ja he jalkauttavat osaamisen päiväkoteihin.
- Digipedagogiikan asiantuntija järjestää sovellusten käytön opetteluun säännöllisesti etädigitunteja.

Digipedagogiikkaa tukevien kiertävien välineiden nykytila

Päiväkodeilla on käytössään kiertäviä lainavälineitä digitaalisen oppimisen tueksi. Välineet tukevat mm. ohjelmoinnillisen ajattelun, tutkivan työskentelyn ja medialukutaidon kehittymistä. Nämä digiboksit kiertävät päiväkodeissa toimintakausittain päivitettävän kiertosuunnitelman mukaisesti. Boksien käyttöönoton yhteydessä on mahdollista pyytää Kokeile kanssamme -koulutus lapsiryhmälle boksin käytöstä. Boksit sisältävät myös valmista oppimateriaalia, jonka avulla välineet voi ottaa käyttöön. Nämä oppimateriaalit ja muuta tukimateriaalia on tarjolla myös Lanssin varhaiskasvatuksen digitaalisen osaamisen sivuston kautta.

Tavoite: Henkilöstö käyttää välineitä ja koulutuksia aktiivisesti. Digiboksien sisältöjä päivitetään ja uusia luodaan välineistön kehittyessä.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Boksien sisällöt tehdään tutuiksi tvt-vastaaville ja heidän toimestansa niiden käyttöä mainostetaan päiväkodeissa säännöllisesti.
- Boksien käytöstä kerätään palautetta ja digipedagogiikan asiantuntija päivittää sisältöjä palautteiden perusteella.

Muiden pedagogiikkaa tukevien laitteiden nykytila

Päiväkodeissa on vaihteleva määrä näyttölaitteita (TV-näyttö, projektori), AppleTV:ita, kuulokkeita, neuvottelukaiuttimia, adaptereita.

Tavoite: Jokaisessa päiväkotiryhmässä on mahdollisuus käyttää kiinteää näyttölaitetta tai projektoria. Henkilöstö saa tarpeeksi tukea oppiakseen käyttämään laitteita sujuvasti.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- ICT-asiantuntija kartoittaa yhteistyössä päiväkotien johtajien ja TVT-vastaavien kanssa vuosittain päiväkodin laitetilanteen. Laitekanta päivitetään vastaamaan tavoitetta.
- TVT-laitteita tilataan yhteislaitetilauksilla 1–2 kertaa vuodessa.
- ICT-asiantuntija kouluttaa TVT-vastaavat käyttämään laitteita, jotka puolestaan jalkauttavat osaamisen päiväkoteihin.

Lasten dokumenttien tekemisen nykytila

Lasten varhaiskasvatussuunnitelma, joka sisältää esiopetuksen oppimissuunnitelman tehdään Muksunetissä siihen saakka, kunnes vasun tekeminen siirtyy Edlevoon. Tämän jälkeen Muksunetti poistuu käytöstä. Leopsit siirtyvät myöhemmin Edlevoon ja väliajalla ne tehdään erilliseen itsenäiseen dokumenttiin. Muut dokumentit ovat suurimmaksi osaksi pdf-lomakkeita. Perhepäivähoidon osalta vasut kirjataan pdf-lomakkeille.

Tavoite: Leops ja vasu Edlevoon.

Pedagogisen dokumentoinnin nykytila

Valokuvaamiseen käytetään ryhmien iPadeja. Puhelimella ei valokuvata lapsia. Pedagogiseen dokumentointiin käytetään olemassa olevia digitaalisia ohjelmistoja ja sovelluksia kuten esimerkiksi Microsoftin tuotteita. Dokumentoinnissa hyödynnetään Lanssista löytyviä arviointilomakkeita.

Tavoitteet:

- Ryhmät käyttävät iPadeja aktiivisesti toiminnan kuvaamiseen ja osaavat siirtää kuvat tietokoneelle hyödynnettäväksi dokumenteissa.
- Pedagogista dokumentointia tehdään suunnitelmallisesti digitaalisia välineitä hyödyntäen.
- Huoltajille viestitään toiminnasta Edlevon välityksellä.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi:

- Henkilöstölle pidetään koulutuksia valokuvien siirrosta tietokoneelle. Aiheesta tehdään koulutusvideo.
- Selvitetään digitaalisten ohjelmistojen, kuten esimerkiksi Edlevo ja Qridi, käyttömahdollisuuksia dokumentoinnin tukena.

Muunlaisen työnteon toimintaympäristö

Edlevon/Effican ja Muksunetin nykytila

Kaikissa päiväkodeissa on käytössä Edlevo ja Muksunetti. Muksunetti poistuu käytöstä, kun varhaiskasvatussuunnitelmien teko siirtyy Edlevoon. Edlevossa on käytössä:

- Päiväkirja
- Toiminnansuunnittelu: lasten läsnä- ja poissaolotietojen katselu ja raportit
- Lasten ja perheiden tiedot
- Loma-aikojen vastaukset
- Tiedotteet ja viestit

- Keskusteluaikojen varaaminen
- Päätökset (varhaiskasvatus-, esiopetus-, maksu-, palveluseteli- ja lapsen tuen päätökset)
- Hakemukset
- Palvelun laajuuden muutos

Efficassa on TSS-tunnusten hallinnointi.

Tavoite: TSS-tunnukset korvataan EntraID-kirjautumisella. Efficasta luovutaan kokonaan vuodenvaihteessa 2026–2027.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- EntraID:n käyttöönottoa valmistellaan yhteistyössä LapIT:n ja EG:n kanssa.
- Uusien työntekijöiden perehdyttäminen ja nykyisten työntekijöiden lisäkouluttaminen Edlevon käyttöön.

Työaikasuunnittelun nykytila

Työajan suunnittelua varten on käytössä Numeron.

Arkistoinnin nykytila

Lasten dokumentit arkistoidaan paperisina arkistointiohjeistuksen ja arkistonmuodostussuunnitelmien mukaisesti. Ohjeistus ja suunnitelmat ovat löydettävissä Lanssista.

Tavoite: Arkistointi tapahtuu sähköisesti ja automaatiota hyödyntäen.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Canon Säilö otetaan käyttöön varhaiskasvatussuunnitelmien siirryttyä Muksunetistä Edlevoon.

Rovaniemen kaupungin intranet Lanssi

Lanssia käytetään varhaiskasvatuspalveluissa yhteisenä tiedonjakamisen paikkana. Lanssista varhaiskasvatuspalveluiden sivuilta löytyy kokonaisuudet: Johtoryhmä, Koulutus, Suunnitelmat, ohjeistukset ja tukimateriaalit, Lomakkeet sekä Ohjelmistot, käyttäjätunnukset ja laitteet.

Rovaniemen kaupungin sosiaalinen media

Varhaiskasvatuksella on mahdollisuus julkaista ajankohtaisia asioita Rovaniemen kaupungin perheidenrovaniemi-sometileillä. Myös Avoimen päiväkodin asioista tiedotetaan tällä yhteisellä tilillä.

Tieto- ja viestintäteknologian tukipalvelut

Tietohallinnosta on varhaiskasvatukselle nimetty yhteyshenkilö. ICT-asiantuntija suunnittelee yhteistyössä päiväkotien ja tietohallinnon yhteyshenkilön kanssa tarvittavat laitehankinnat. Tietohallinto huolehtii tietokoneiden tilaamisesta sekä käyttöönottoasennuksista ja mahdollisista takuuhuolloista. Tietohallinto huolehtii langattoman verkon toimivuudesta. Tietohallinto ylläpitää leasing-laitteiden laiterekisteriä. Tietohallinnon yhteyshenkilö osallistuu säännöllisiin palavereihin sivistyksen toimialan ict-tiimin kanssa. **ICT-asiantuntija** vastaa iPadien keskitetystä hallinnosta ja sovellusten asentamisesta.

Digipedagogiikan asiantuntija auttaa ja tukee päiväkodin henkilöstöä TVT:n pedagogisessa käytössä. Digipedagogiikan asiantuntija kehittää yhteistyössä eri verkostojen kanssa päiväkotien TVT:n käyttöä sekä pedagogiikan että muun työn tekemisen näkökulmasta.

Jokaisessa päiväkodissa on nimetty **TVT-vastaava**, jonka tehtävänä on tukea oman yksikkönsä TVT-osaamista. Päiväkodin TVT-vastaava osallistuu noin 3 kertaa toimintavuodessa pidettäviin yhteisiin tapaamisiin, joiden tarkoituksena on yhdessä kehittää sekä TVT-vastaavan että kaikkien päiväkotien TVT-osaamista. TVT-vastaava on tarvittaessa yhteydessä varhaiskasvatuksen digipedagogiikan asiantuntijaan tai ICT-asiantuntijaan.

Liitteet

Roolit ja vastuut varhaiskasvatuksessa
Ohjelmointiosaaminen